

Medlemsblad for foreningen Retten til Liv

LIV

18. ÅRGANG ■ NR. 4 ■ FEBRUAR 2015

Rettigheder

- 5 Vigtig inspiration på en ensom post
- 10 Hvem beskytter rettighederne?
- 12 Om dyr, mennesker og rettigheder
- 16 Invitation til Årsmøde 2015

Retten til Liv vil:

forsvare det ufødte menneskes enestående værdi og ukrænkelige ret til livet.

kæmpe imod dansk lovgivning, der tillader drab på ufødte.

arbejde for bedre støtte til den uplanlagt gravide, der står i en sårbar situation.

hjælpe kvinder, som lider efter en abort.

undervise: Der er brug for viden om fosterets udvikling, det kristne menneske-

syn og etiske problemstillinger i forbindelse med abort. Vi tilbyder derfor undervisning og foredrag og producerer relevante materialer.

skabe debat: Abortsagen må ikke blive glemt. Alle opfordres til at tage aktivt del. Vi sætter den fri abort til debat. Vi arrangerer høringer og konferencer og deltager aktivt og målrettet i debatten i dagspressen og på internettet.

demonstrere: Når ord ikke rækker længere, må man gå på gaden. Vi ønsker med symbolske handlinger og billeder at vække vort folk til at se abortens barske virkelighed i øjnene og tage ansvar for det ufødte barn.

rådgive: Ingen skal stå alene i valget mellem barn eller abort. Derfor driver foreningen Abortlinien, hvor der hver aften er mulighed for anonym telefonrådgivning samt tilbud om at knytte kontakt til netværk for den sårbare gravide/mor.

Retten til liv

Sekretariatet
Cedervej 1, Stjær
8464 Galten

Medlemsskab

Årskontingent:
Enlige kr. 125,-
Ægtepar kr. 200,-
Unge under 18 år
og studerende kr.75,-
Giro:.....+1-923-8417
Netbank: Handelsbanken 7625 1359220

Redaktion

Anders Peder Ryttersgaard Rønn, Søren Stidsen,
Vibe Hellmund og Ellen Højlund Wibe (redaktør)

Grafisk design: Graphic Care
Tryk: Øko-Tryk
Oplag: 2.000 stk.
ISSN: 1902-4967

Sekretariatet

Landssekretær
Ellen Højlund Wibe
Cedervej 1, Stjær,
8464 Galten
Tlf. 47 52 44 84
jegvilleve@rettentilliv.dk

Abortlinien

Abortliniekoordinator
Anne-Mette Amorsen
Sct. Jørgens Bakke 4
7500 Holstebro
Tlf. 91 89 04 83
koordinator@abortlinien.dk

Web

Webredaktør
Kerstin Hoffmann
Ørslevklostervej 76
7840 Højslev
Tlf. 97 52 04 94
web@rettentilliv.dk

Økonomi

Regnskabsfører
Bodil Kousgaard Fomsgaard
Oldagerparken 32
6900 Skjern
Tlf. 97 35 44 43
bodilfomsgaard@gmail.com

Bestyrelse

Formand: Per Damgaard Pedersen,
sognepræst, tlf. 24 40 48 28
Næstformand: Anders Peder Ryttersgaard Rønn,
lærer, tlf. 26 36 98 20
Ove Nielsen, plejehjemsleder, tlf. 97 35 21 66
Hanne Kjærgård Rønn, jordemoderstuderende, tlf. 60 46 78 28
Karina Borch Andersen, socialrådgiver, tlf. 22 25 84 59

Abortlovens afskaffelse eller....

"Vi kan ikke meningsfuldt forsvare en gruppe menneskers uendelige værdi uden at undsige den lovgivning, der sanktionerer aflivningen af dem". Sådan skrev Kerstin Hoffmann bl.a. i et indlæg i en debatudveksling med Kristendemokraterne, som udspandt sig sidst på året (2014), hvor vi var flere med tilknytning til Retten til Liv, der deltog med indlæg. Det primære problem er ikke, at kvinder evt. kriminaliseres ved en lovændring (i øvrigt var det nok først og fremmest abortlægerne, der skulle straffes), men at små mennesker fortsat bliver slået ihjel med lovens velsignelse, hvis vi ikke ændrer lovgivningen! Eller som artiklen på side 10-11 slutter af med: "Hvis

vi virkelig mener, at mennesket fra undfangelsen er værdifuldt, har rettigheder og fortjener statens beskyttelse, så er det ikke bare vores ret at gøre, hvad vi kan for at ændre lovgivningen, det er vores pligt!"

Sandheden er enkel: Et samfund, der respekterer menneskeliv, skal med sine love gøre det ulovligt at slå mennesker ihjel, uanset størrelse. Og bliver sandheden gentaget ofte nok, er der håb om, at den også kan flytte fastgroede tanke-mønstre og trænge ind til samvittigheden. Ligesom det skete ved slaveriets afskaffelse, afskaffelsen af apartheid-lovene m.m.

Fra Retten til Livs side har vi et oprig-

tigt ønske om at kæmpe sammen med Kristendemokraterne - evt. med hver vores strategi - frem mod et samfund uden fri abort. Men det forudsætter fælles fodslag i synet på lovens afskaffelse. Og så må vi tage de udfordringer op, som en sårbar gravid og hendes ligeså sårbare barn kan stå med i et samfund uden fri abort. Det vil vi gøre til vores kommende årsmøde - sammen med bl.a. Kristendemokraternes formand.

Vel mødt til alle!

*Ellen Højlund Wibe,
landssekretær*

Hjertelig TAK for hver en gave til Retten til Livs arbejde for det ufødte barn!

Vi skylder igen vore trofaste medlemmer en STOR TAK for jeres fantastiske, økonomiske opbakning til arbejdet og med en ekstra løft i december. Denne støtte er hele fundamentet for Retten til Livs virke.

Jeg vil minde om, at for at du kan udnytte skattefradraget, har jeg brug for dit CPR-nummer. Send det direkte til mig på mail: bodilfomsgaard@gmail.com eller ring på 40 68 44 43.

Læs gerne om de forskellige muligheder for gavebidrag på vores hjemmeside: www.rettentilliv.dk/kontakt/giv-et-bidrag/

*Bodil Fomsgaard,
kasserer i Retten til Liv*

Tusindvis af ufødte børn behandles stadig som affald

Derfor vendte Retten til Liv den 1. november 2014 tilbage til Korsmarken fra 2013 for at rejse en monumental skrotskulptur på ca. 4x4x4m lavet af nedtagne kors fra Korsmarken. Vi vendte symbolikken 180 grader, så hvor vi i 2013 gjorde os umage med et ærefuldt minde over de mange aborterede børn med snorlige rækker af de 16.000 hvide trækors, skulle skrotbunken symbolisere samfundets måde at behandle aborterede mennesker på: de skrottes som affald. Men budskabet var det samme som Korsmarkens: Hold op med at slå de ufødte ihjel! Stands dette vanvid!

"Korsmark-skrot" blev konstrueret på stedet fra morgenstunden ved Retten til Livs aktionsudvalg og en flok andre frivillige, og kl. 15.00 blev der afholdt en lille ceremoni med bl.a. en kort tale om, hvorfor vi gjorde dette. Den kan læses i sin fulde længde på hjemmesiden.

Dagen efter var det Allehelgensdag, hvor man plejer at mindes de afdøde. Derfor sluttede ceremonien med, at der blev tændt gravlys, som blev anbragt rundt omkring på skulpturen til minde om de dræbte ufødte.

Det var på ingen måde lagt lige så stort op som forrige års Korsmark, så medieopbuddet var derfor heller ikke

tilsvarende stort. Men de fleste lokale medier (aviser, radio og TV) dækkede det med omtale i større eller mindre grad, og på TV Syd var det aftenens første indslag i nyhedsudsendelsen med næsten 3½ minuts sober dækning. Det kan ses på vores hjemmeside.

Aktionsudvalget satser på nye tiltag i 2015.

- ehw

Hvorfor vælger unge kvinder abort?

- Mange tvivler
- Mange oplever pres
- Begrundelser: Alder, økonomi og uddannelse

	Kvinders alder		I alt
	15-19 år	20-24 år	
Erstatning	10,0	10,0	10,0
Udvalgte parter	14,0	14,0	14,0
Et uønsket graviditet	1,0	1,0	1,0
Parternes ønske om abort	20,1	18,1	18,9
Ikke at være gravid med den partner	1,1	1,0	1,1
Uønsket graviditet	14,7	12,7	13,7
Ikke at have et barn og have	1,1	1,0	1,1
Ikke at have et barn	10,0	10,0	10,0
Uønsket graviditet	10,0	10,0	10,0
Ikke at have et barn	1,1	1,0	1,1
Uønsket graviditet	1,1	1,0	1,1
Ikke at have et barn	1,1	1,0	1,1
Uønsket graviditet	1,1	1,0	1,1
I alt	100	100	100

Kerstin Hoffmann fyldte vigtig viden på abortlinierådgiverne.

Vigtig inspiration på en ensom post

Abortliniens inspirationsdag i Odense i efteråret

■ Af Lisbeth Øls-Andersen, abortlinierådgiver

Dagen startede kl. 10 med rundstykker kaffe m.m. i Sct. Hans Kirkes sognegård. En hyggelig start på dagen.

Dernæst var der præsentation af alle rådgiverne, hvor vi hver især skulle fortælle, hvor lang tid vi havde været rådgivere. Nogle var lige startet, enkelte havde sin første vagt til gode, og nogle havde været rådgivere i flere år. Der var også en præsentation af "ringerne", som hver dag, lige før rådgivningen åbner, ringer for at sikre, at rådgiveren ikke har glemte en abortvagt. Det var rart at få et indblik i dette.

Man havde den fornemmelse af samhørighed, vi hørte sammen på en speciel måde, fordi vi delte omsorgen for det ufødte barn. Det var en god oplevelse.

Derefter blev vi beriget med et grundigt foredrag af Kerstin Hoffman, hvor vi blev introduceret for den vigtige basalviden, som vi har brug for i vores virke som rådgivere. Noget vidste vi i forvejen, men det var godt at få genopfrisket, og noget var nyt for os. Det handlede helt konkret om abortmetoderne, lovgivningen om abort, statistikker over hvilke kvinder der får abort, m.m.

En rigtig god frokost blev serveret for os. Og mens vi spiste den skønne mad, gik snakken livligt rundt om ved bordene.

Derefter var der anledning til at dele sin erfaring med de andre. Enten man havde haft en svær samtale og havde brug for

Artiklens forfatter sidder som nummer to fra højre.

et råd. Eller man havde haft en god samtale og ville dele med de andre, hvad der havde gjort den god. Eller helt konkrete og forskellige forslag til hvordan man kan gribe en rådgivnings-samtale an. En god mulighed for at få ny inspiration i sit virke som rådgiver.

Som rådgivere kan vi godt vi godt nogle gange føle os alene, fordi vi sidder derhjemme og har abortvagten. Og derfor er Abortliniens inspirationsdag en kærkommen lejlighed til at mødes og blive fyldt på af inspiration og nærvær med mennesker, som alle deler fælles erfaringer og har det samme ønske: At værne om det ufødte barn og hjælpe kvinder i en vanskelig situation.

Abortlinien - hvorfor og hvordan?

■ Anne Mette Amorsen, Abortliniekoordinator

Abotrådgiveren forbereder sig

Det er vagtaften, og klokken nærmer sig 19. Rådgiveren er ved at indstille sig, praktisk, åndeligt og mentalt, på den aften, som ligger foran. Den private telefon er for længst blevet kodet om og sat til, så aftenens opkald fra kl. 19-22.30 går ind på Abortliniens nummer. Abortliniens hjemmeside toner frem på computerskærmen, og rådgivermappen og en lille notesblok og blyant ligger ved siden af. En bøn om visdom formes i det indre, så man må opleve at kunne lytte til og vejlede og hjælpe de mennesker, som vil ringe denne aften.

Abortliniens trofaste "ringere"

Klokken ca. 19 ringer telefonen første gang. Det er en af Abortliniens trofaste "ringere", som ringer hver aften for at tjekke op på, om telefonen er korrekt omstillet, og at rådgiveren er klar ved telefonen. Der ønskes god vagt, og en aften i tjeneste for de små ufødte kan begynde. En aften hvor man ikke på forhånd kan have en anelse om, hvad der møder en. En aften med måske ingen, få eller en del opkald. En aften hvor man kan blive mødt med alt fra lægefaglige spørgsmål til samtaler af mere lyttende

eller omsorgsgivende karakter. En aften hvor samtalerne varighed kan variere fra få minutter til halve og hele timer. Det eneste, man ved, er, at man har et dybt ønske om at kunne hjælpe en, som har brug for det denne aften.

Abortlinien i tørre tal

Næsten hver aften året rundt er Abortlinien i funktion med ca. 25 frivillige mænd og kvinder fordelt rundt i landet, som har meldt sig til denne vigtige opgave. Med knap 600 opkald om året og nogenlunde samme antal henvendelser til Abortliniens brevkasse mærker vi, at der i høj grad er brug for denne del af Retten til Livs arbejde.

Kerneydelsen

Abortliniens kerneydelse er at lytte til de mange, ofte fortvivlede, gravide unge piger/kvinder og kvinder, der har en abort i livsbagagen, som årligt ringer til linjen. At støtte en kvinde i at lytte til sit moderhjerter, at være en anderledes stemme i verden, som taler hendes og hendes ufødte barns sag, og som tager hendes følelser omkring aborten alvorligt, det er det, som vi primært er her for.

Et udsnit af de abortlinierådgivere samt "ringere", som deltog i inspirationsdagenn i Odense.

Netværk for præster og andre interesserede

Men vi vil også gerne være konkrete i vores hjælp. Derfor har vi udvidet vores netværksmulighed og har nu etableret kontakt til 45 præster spredt ud over landet, som vi har fået lov til at henvende os til, bl.a. hvis en kvinde vælger at føde sit barn på trods af vanskelige omstændigheder i livet. Disse præster vil forsøge, om de i deres netværk eller menighed kan finde personer, som kan være praktiske medvandrere eller netværkspersoner, så det bliver en "menighedsopgave" at hjælpe en kvinde eller lille familie i sognet. Det kan være en stor hjælp at følges med en til et møde på kommunen, at få hjælp til det praktiske og få en snak, hvis man står alene med et lille barn.

Vi kan også henvise til disse præster, når en kvinde søger efter en abort og har brug for en samtale eller et skriftemål med konkret bøn om syndsforladelse. Med dette præstenetværk i funktion kan vi inden for meget kort tid have videreformidlet en kontakt, som kvinderne tager imod med stor taknemmelighed.

Med dette tiltag er Abortlinien også en mulighed for konkret medvandring for vanskeligt stillede kvinder og med håbet om at kunne være med til at forhindre, at ufødte børns liv afbrydes.

Der er altid brug for flere i netværket, også selvom du ikke er præst, så ring til abortliniekoordinatoren og få en snak om muligheder m.m.

"JOBOPSLAG"

Vil du gerne være rådgiver på Abortlinien?

Vi vil gerne udvide vores flok af rådgivere, så hvis du kan afsætte en aften om måneden til denne vigtige tjeneste, er du velkommen til at kontakte vores abortliniekoordinator for yderligere information.

Scanning på kant med lovgivning

Åbent brev fra en medicinstuderende

■ Bearbejdet af læge Vibe Hellmund

Er det etisk korrekt, at vi mennesker, som ser det ufuldstændige tæppe fra undersiden, tillader os at sige, vi har nok viden til at handle, som om vi så det færdigvævede tæppe fra oversiden? Ufuldstændig viden er bestemt brugbar og bør anvendes, men går grænsen ikke ved noget så værdifuldt som potentielt tænkende, handlende og følende liv?

Disse betragtninger tager udgangspunkt i en oplevelse, jeg havde som medicinstuderende. Af respekt for det ufødte liv, vælger jeg at fortælle om det, der skete, men af hensyn til patienten og min lægelige forpligtigelse over for denne vælger jeg at gøre det anonymt.

En aften på gynækologisk afdeling kom en kvinde ind akut efter at have opdaget, at hun var gravid. Hun havde regnet sig frem til, at det var omkring grænsen for fri abort, og hun var på forhånd indstillet på at få foretaget en abort, da hverken graviditet eller at skulle tage sig af et barn hang sammen med hendes planer på det tidspunkt i sit liv. Man regnede med, at der med stor sandsynlighed ikke ville være socialt, psykologisk, økonomisk eller helbredsmæssigt grundlag for en abort efter 12. uge, dvs. en senabort, såfremt hun var længere henne end de 12 uger.

Der vil altid være en vis usikkerhed forbundet med de scanninger (bl.a. ultralydsscanning), der vurderer, hvor gammelt fosteret er. Det er bl.a. afhængig af, hvordan

fosteret ligger. Jeg stod ved siden af og kiggede med på scanningen, mens den bliver foretaget. Som medicinstuderende og stadig med mit fagområde som læge i dag, er jeg ikke i stand til at vurdere et fosters alder. Det gøres af specialister.

Det første, der undrer mig, er den information, som blev givet til mig i bedste mening og i læringsøjemed: *"Vi vender skærmen denne vej (dvs. væk fra patienten), for der er ikke grund til, at patienten ser det, når hun allerede har taget stilling. Det er tortur"*. Der var altså en holdning om, at den gravide ikke behøver forholde sig til et bankende hjerte. Måske fordi det før de 12 uger ikke betragtes som liv? Er det etisk forsvarligt, at vi fratager patienten mulighed for at forholde sig til fakta omkring det liv, de bærer i deres mave, også selvom de skulle blive følelsesmæssigt berørt af det?

Der kom mere til, der fremkaldte undring. Kort efter, at man lagde ultralydshovedet på maven, bemærkedes følgende: *"Fosteret ligger optimalt for vurdering af dets alder"*. 12 uger og 2 dage. Uanset hvordan man scannede, kom man ikke under de 12 uger og 1 dag. Kvinden var meget bekymret, da graviditeten helt klart var uplanlagt og barnet dermed uønsket.

Man valgte at lave en kontrolscanning ca. en time senere. Jeg fik også lov til at stå ved siden af denne. Der gik et par forsøg med at foretage en måling, og så faldt denne kommentar: *"Fosteret ligger ikke så godt som før,*

gen

men acceptabelt". Alderen blev beregnet til 11 uger og 6 dage. De første scanningsbilleder blev kasseret, og det sidste lagt i journalen. Der blev booket en akut tid på operationsstuen, og kvinden blev kørt direkte derop.

Da jeg efterfølgende spurgte, hvorfor man valgte et mindre godt billede frem for et godt billede, var svaret, at man også måtte tage hensyn til patientens livssituation. Det, der foregik, var klart forkert i en abortmodstanders øjne og sandsynligvis også på kant med lovgivningen.

Ud over de helt grundlæggende spørgsmål om et menneskes værdi og ret til livet, kan man stille spørgsmål ved, om det er meningen med livet, at vi skal planlægge det, som vi vil. Har vi med den fremherskende ret til selv at bestemme og trygheden ved forudsigelighed fortrængt glæden ved at modtage den gave, som et barn er? Er vores liv så stressende eller så præstationsorienteret, at vi ikke kan håndtere uventede situationer? Hvad ville der ske, hvis vi i højere grad værdsatte det uforudsigelige? Måske ville vi komme mere i balance ved at bruge vores intuition frem for kun fornuften. Det kunne være, vi åbnede op for en større menneskelighed til gavn for os selv og andre omkring os.

Med venlig hilsen

En tidligere medicinstuderende og i dag færdiguddannet læge

Identiteten på artiklens forfatter er kendt af redaktionen.

"Er det etisk forsvarligt, at vi fratager patienten mulighed for at forholde sig til fakta omkring det liv, de bærer i deres mave, også selvom de skulle blive følelsesmæssigt berørt af det?"

Du har ingen ret til at trække din holdning ned over hovedet på andre!

■ Agnete Maltha Winther, studerende på The Animation Workshop i Viborg

Lyder det bekendt? Hver gang en abortmodstander ytrer sig i medierne, kan man regne med, at de får den serveret. Abortmodstandere (og da især mænd) har ingen ret til at dømme andre og trække deres etik (eller endnu værre: religion) ned over hovedet på andre. Hvis man er imod abort, kan man jo frit vælge ikke selv at få en og så ellers i øvrigt gå stille med dørene.

Jeg har selv mødt dette svar, når jeg har snakket med folk om abort. Sjovt nok har jeg også flere gange snakket med folk, som selv er imod abort, men ikke ønsker den fri abort afskaffet. De argumenterer, at det, der er rigtigt for dem, jo ikke nødvendigvis er rigtigt for andre, og de synes, enhver skal have lov til at træffe sine egne valg.

Hmm... jamen det lyder da meget fornuftigt. Det er en tolerant og ydmyg holdning, som tager hensyn til alle. Eller hvad?

Lad os tage et andet eksempel: Personligt er jeg imod dyremishandling, og det kunne aldrig falde mig ind at gøre mine kaniner fortræd. Men det, der er rigtigt

"Mine rettigheder stopper, hvor dine rettigheder begynder."

for mig, er jo ikke nødvendigvis rigtigt for andre, så hvis min nabo vælger at torturere sin kat til døde, må jeg respektere hans valg. Der skal jo være plads til os alle.

Hov! Lige pludselig står det klart, at det nogle gange er i orden at trække noget ned over hovedet på andre. Når man tænker over det, så er det jo nøjagtigt det, love gør; de tvinger folk til at handle efter en overbevisning, som de måske ikke deler, fx: Dyremishandling er forkert.

Som man siger: Mine rettigheder stopper, hvor dine rettigheder begynder. Man laver love, der forbyder disse ting, for at beskytte mod overgreb.

På samme måde ønsker vi at beskytte de ufødte børn imod at blive slået ihjel ved et abortindgreb.

Så hvorfor denne misforståelse? Hvorfor anses det for udemokratisk, når abortmodstandere ønsker den fri abort afskaffet?

Der er mange grunde! Den væsentligste er nok, at det er meget nemmere end at forholde sig til vores argumenter. I et samfund, der er så fokuseret på individualisme og tolerance, har det en stærk virkning at beskyldte folk for at ville undertrykke andres frihed ved at pådutte dem en bestemt holdning.

Hertil skal siges, at det næppe er muligt, ej heller vores intention at tvinge folk til at *mene* noget bestemt. Holdninger kan ikke fremtvinges. Vi kan kun appellere til folks fornuft og empati. Vi vil derimod hjertens gerne tvinge folk til at *handle* på en bestemt måde gennem en lovgivning, der beskytter det ufødte barn lige fra begyndelsen!

Når folk siger, at vi ikke har ret til at tvinge vores holdning ned over hovedet på andre, så er det fordi, de ikke forstår vores grundlag. De ser sandsynligvis abort som enhver kvindes personlige valg i forhold til hendes egen krop og

"Det er ikke noget nyt, at mindretals holdninger bliver affærdiget som noget subjektivt, der ikke skal pådattes andre."

sundhed. Det er ikke noget, andre skal blande sig i: Bare fordi abort ikke ville være den bedste løsning for dig, så kan du ikke vide, om det ville være den bedste løsning for andre. Hertil føjes ofte en ordentlig salve af gode grunde, kvinder kan have til at få en abort. Det er selvfølgelig her, at vores modpart ikke fanger det helt centrale i vores argumentation - barnets ret til at leve. Det handler ikke om at begrænse kvinders rettigheder eller kontrollere deres privatliv. Det handler om det lille menneske, de bærer inde i sig.

Det er derfor også helt misforstået, når folk siger, at vi som abortmodstandere ikke har ret til at kæmpe for et forbud mod abort. Det er i virkeligheden at tage vores påstand om objektiv sandhed: Abort er forkert! og fortolke den som en personlig præference: Jeg ville aldrig selv vælge at få en abort.

Det er ikke noget nyt, at mindretals

holdninger bliver affærdiget som noget subjektivt, der ikke skal pådattes andre. Før slaveriet blev afskaffet, var et argument imod afskaffelsen, at hvis man ikke brød sig om slaveri, kunne man bare lade være med selv at eje en. I dag er vi glade for, at alle ikke bare fulgte det råd, men at nogle kæmpede for det, de mente var rigtigt. Forhåbentlig kan vi en dag se tilbage på abort på samme måde.

Hvis vi virkelig mener, at mennesket fra undfangelsen er værdifuldt, har rettigheder og fortjener statens beskyttelse, så er det ikke bare vores ret at gøre, hvad vi kan for at ændre lovgivningen; det er vores pligt!

Argumentationen er inspireret af podcastet Life Report. Lyt til flere argumenter på www.prolifepodcast.net

"Det handler ikke om at begrænse kvinders rettigheder eller kontrollere deres privatliv. Det handler om det lille menneske, de bærer inde i sig."

Om dyr, mennesker og rettigheder

■ Søren Stidsen, cand. teol.

Krænkelser af en ikke-menneskelig persons rettigheder

En argentinsk domstol afsagde kort før jul en dom, som vakte opmærksomhed på hele jorden. Orangutanen Sandra, som i tyve år har levet i den zoologiske have i Buenos Aires, har ret til at blive sat fri. Den er en ikke-menneskelig person, og den har derfor ret til frihed, og da den ikke selv har valgt at leve i et bur i en zoologisk have, er det en krænkelse af dens rettigheder at holde den inde-spærret der.

Om det er rimeligt at holde en orangutang som fange i et bur, skal jeg ikke forholde mig til her. De få billeder, jeg har set, tyder på, at det er et bur med en gård, Sandra kan gå rundt i og med mulighed for at gå indenfor og have lidt privatliv, men jeg ved for lidt om orangutanger og om sagen, til at jeg kan sige noget fornuftigt om det.

Dyrs rettigheder

Men hvad skal der egentlig til for, at man har rettigheder? Det siger dommen ikke noget entydigt om. Det må fremtidige domme i Argentina og andre lande lægge en linje for. Dyre-rettighedsorganisationer fører sager i mange lande for at få tildelt rettigheder til blandt andre menneskeaber, delfiner, elefanter og papegøjer. Dyr, der holdes i fangenskab eller som slaver mod deres vilje.

Dilemmaer

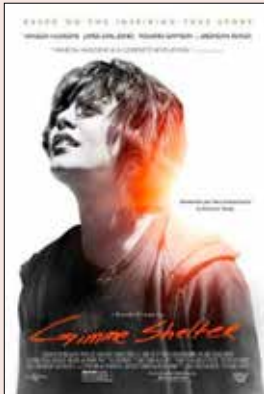
Jeg kan imidlertid se to veje, når man skal afgøre sådan en sag. Den ene er, at man vurderer, om eksempelvis orangutanger helt generelt er ikke-menneskelige personer, som alle har ret til frihed og liv. Den anden er, at man må undersøge hvert enkelt dyr for at vurdere, om netop dette dyr er en person. Det bliver en temmelig upraktisk løsning i længden. En ting, der dog må overvejes er, om

der skal fastsættes en abortgrænse for disse dyr. Bliver man først en ikke-menneskelig person med rettigheder, når man når en bestemt alder eller en bestemt mental modenhed? Kunne man forestille sig, at man havde lov til at holde visse orangutanger og delfiner i fangenskab, fordi deres IQ ikke er høj nok, eller de endnu ikke har nået den rette alder, mens andre mere intelligente eller lidt ældre dyr havde opnået en ret til et frit liv?

Rettigheder der knytter sig til arten

Tanken forekommer mig bizar. Vi ville vel vurdere hver enkelt art for sig og så give den rettigheder på baggrund af den vurdering. Det er det, der giver mening. En krænkelse af et ungt individ ville jo samtidig være en krænkelse af arten som sådan. At vi ikke tænker sådan, når det gælder mennesker, forekommer mig lige så bizart...

Gimme Shelter

Filmen kan lånes ved henvendelse til sekretariatet.

■ Filmanmeldelse af L. W. Hellmund

Gimme Shelter er en trist og alligevel smuk historie. Filmen byder på et par velkendte ansigter og navne fra Hollywood, men det er dog den hjertegribende fortælling baseret på virkelige hændelser, som giver filmen form og tydelig kant. Ser man bort fra et par enkelte amerikanske floskler og lidt filmdramatisk stilisme, så åbner Gimme Shelter op for en autentisk historie med lige dele smerte og lindring, som vil være rørende og bekræftende for de fleste.

Vi møder den fremmedgjorte pige Apple med ring i næsen

og tatoveringer, som i en alder af blot 16 år er blevet gravid. Hun lever en kummerlig tilværelse hos sin alkoholiserede og stofmisbrugende mor, som udsætter Apple for endeløse overgreb. Apple har levet en svingdørstilværelse ind og ud af plejefamilier, ungdomshjem og gentagne tiltag fra de sociale myndigheder og vælger derfor at stikke af fra sin mor for at opsøge sin biologiske far, som hun aldrig har mødt. Det bliver en lang kamp med familien, og historien tager en dramatisk drejning på abortklinikken, hvor Apple i panik flygter og ender på gaden, hvor hun bliver involveret i et biluheld. Det leder til, at hun møder hospitalspræsten, som ikke har tænkt sig at give op overfor Apple.

Fortællingen er med sin socialrealisme både en udfordrende og bekræftende historie om en ung mor, der er fast besluttet på ikke at ville svigte, som hun selv er blevet svigtet. Som kristen er det ikke svært at forstå, hvordan denne urimelige og triste situation kunne drive ensomme og ødelagte piger til en ultimativ løsning midt i al elendigheden, da fortællingen kalder på den dybeste sympati. Omvendt er fortællingen varmende og bekræftende og vidner om viljestyrke og et brændende ønske om ikke at ville svigte, men forsøge at tage ansvar. Det står klart, efter at filmen er slut, hvor vigtigt det er med relationer, støtte, omsorg og næstekærlighed, sådan at de, som er udsatte, har en chance for at lykkes. Filmen giver stof til eftertanke og kan bestemt anbefales.

Et liv i andres hænder

Unitas Forlag 2014.

Også tilgængelig som e-bog og lydbog

■ Lisbeth Riisager Henriksen (red.)

Antologi: "Et liv i andres hænder" belyser den politiske retning mod en konkurrencestat, og hvordan den påvirker mennesker med handicap eller alvorlig sygdom i deres møder med sundhedsvæsenet, det sociale system, uddannelsessystemet og arbejdsmarkedet. Bogen vil grundlæggende vise, at konkurrencestaten presser mennesker med handicap på retten til et værdigt liv.

You are wanted!

- til at gi' en hånd med
ved Retten til Livs stand

Retten til Liv har mange arbejdsredskaber i kampen for de ufødte børn. Et af dem er vores stand. Vi planlægger at komme ud med standen til forskellige arrangementer i løbet af året, hvor mange kristne (unge) er forsamlet. Standen bliver oftest bemandede med 2 personer, som er klar på at tage en snak og opfordre folk til at blive medlemmer. Dette har givet anledning til utrolig mange spændende samtaler, og man fornemmer en ny-opdaget forståelse af alvoren i abortspørgsmålet. For nogle er dette første gang, de tager stilling til provokeret abort og får indsigt i de alvorlige konsekvenser, som abort indebærer. Trods emnets alvor er oplevelsen meget ofte positiv, når folk finder ud af, hvad foreningen kæmper for og arbejder med.

Skriv til sekretariatet, hvis du kunne være interesseret i at være med i stand-korpset eller har spørgsmål omkring det.

Kun for unge

- og ganske gratis!

Årsmødet i Retten til Liv er for alle aldre. Men aftenen inden årsmødet er der et arrangement, som kun er for unge. Kom og vær med i et fedt fællesskab, hvor du bliver fyldt på med

- vigtig viden omkring abort
- gode argumenter imod fri abort
- beretninger fra folk, der har haft problemstillingen tæt inde på livet
- bøn og lovsang
- god mad!
- hyggeligt fællesskab og en relevant film

Det foregår i missionshuset Elim, Danmarksgade 16, Holstebro, og begynder kl. 18 med 'verdens bedste måltid'. Der er mulighed for overnatning på stedet.

Se mere på www.facebook.com/rettentilliv. Tilmelding hos Søren Rønn på:

smroenn@gmail.com eller på tlf.: 60 20 66 81.

Lørdag følges vi ad til Retten til Livs årsmøde i Nørrelandskirken - for dem der har mulighed for det.

- ehv

Har du set vores nye T-shirt?

Med Mother Teresas ansigt som grafisk motiv og et af hendes stærke pro-life budskaber:

It is a poverty to decide that a child must die so that you may live as you want

(Det er fattigdom at beslutte, at et barn skal dø, så du kan leve, som du ønsker det).

Den findes både i herre og damemodel, med V hals og rund hals, i pink og grøn print. Vi har også fået flere af T-shirten med "skrald-motivet". Bestilling via hjemmesiden.

Bær budskabet for kun 100 kr.!

Retten til Livs ÅRSMØDE 2015

Retten til Liv

Lørdag 14. marts 2015

Nørrelandskirken i Holstebro, Døesvej 1, 7500 Holstebro

Program

Kl. 9.45: Ankomst, kaffe og rundstykker

Kl. 10.30: Foreningens årsmøde

Dagsorden:

- ◆ Valg af dirigent
- ◆ Beretninger om foreningens virke siden sidste årsmøde
- ◆ Forelæggelse af det reviderede regnskab
- ◆ Fastlæggelse af medlemskontingent
- ◆ Valg af medlemmer til bestyrelsen, jv. § 7
- ◆ Valg af medlemmer til repræsentantskabet, jv. § 9
- ◆ Valg af revisor
- ◆ Indkomne forslag
- ◆ Eventuelt

Kl. 12.00: Frokost

Kl. 13.00: **Et samfund uden fri abort - udfordringer og visioner**

Foredrag ved historiker Lau Sander Esbensen

Oplæg ved formand for Kristendemokraterne Stig Grenov og sygeplejerske Birthe

Nyrup Dahl. Derefter debat.

kl. 15.00: Kaffe

kl. 15.30: **Prolife-indslag:** Unge og prolife

Mindeord om Børre Knudsen

Abortlinien

Kl. 16.00: Forbønsgudstjeneste v. formanden for Retten til Liv, Per Damgaard Pedersen m. fl.

Dagen rundes af kl. 16.30

Pris for deltagelse i årsmødet inklusiv forplejning: 100 kr.

Halv pris for studerende og unge under 18 år.

Tilmelding til sekretariatet: jegvilleve@rettentilliv.dk / tlf. 4752-4484

Retten til Livs ÅRSMØDE 2015

Retten til Liv

DET HANDLER OM LIV

ET SAMFUND UDEN FRI ABORT

- udfordringer og visioner

Når vi kæmper imod loven om fri abort, er vi udfordret af virkeligheden. Hvordan var virkeligheden, før vi fik loven? Usikre aborter, hvor kvinder satte liv og helbred på spil? Illegale aborter i titusindvis? Hvad er myter og fakta? Og hvordan har mere end 40 år med fri abort påvirket vores forståelse af menneskers værdi?

Vi drømmer om et samfund, hvor der ikke findes fri abort. Men også efter loven bliver afskaffet, vil virkeligheden udfordre os. Der vil også i fremtiden være sårbare gravide, teenagemødre og fostre med kromosomfejl. Og hvad med kvindens frigørelse? Er det overhovedet rimeligt at ville kriminalisere en handling, som vil ramme så mange kvinder i en sårbar situation?

Udfordringer er til for at blive taget op. Så det gør vi!

Tænk, hvis alle, som den gravide kvinde møder, står klar til at hjælpe hende og hendes barn!

Retten til Livs årsmøde drejer sig om indsigt, gennemtænkning og gode løsninger.

← Mød **Lau Sander Esbensen** Har skrevet en Ph.d. om abortens historie.

← Mød **Stig Grenov** Formand for Kristendemokraterne.

← Mød **Birthe Nyrup Dahl** Sygeplejerske og medlem af repræsentantskabet i Retten til Liv.

→ Hør deres visioner for et samfund uden fri abort og deltag selv i debatten.

Se et særligt prolife-program for unge som optakt til årsmødet på side 14

← Se program for dagen

STØT RETTEN TIL LIV PÅ GIRO +01-923-8417